

Ad Soyadı:	Bölümü: Matematik	NOTU
Numarası:	Dersin Adı: Analiz 3	
İmza:	Sınav Tarihi: 12 Kasım 2019	

Her soru 20 puandır. Yalnızca dört soruyu cevaplayın. Süre 80dk.

1. $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{e^{nx} + 1}$ limitini (A) $x \geq 0$ için (B) $x < 0$ için belirleyin.

Çözüm:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (e^{nx} + 1)^{1/n} = \exp \left(\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln(e^{nx} + 1)}{n} \right) = \exp \left(\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{e^{nx} + 1} x e^{nx}}{1} \right) = \exp x \left(\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1 + e^{-nx}} \right) = \begin{cases} e^x, & x > 0 \\ 1, & x \leq 0 \end{cases}$$

Burada

$$\lim_{n \rightarrow \infty} e^{-nx} = \begin{cases} 0, & x > 0 \\ \infty, & x \leq 0 \end{cases}$$

sonucunu kullandık.

2. (A) $f_n(x) = \frac{n^2 + ne^x}{n^2 x^2 + 1}$, dizisinin $x \in (0, 1)$ aralığında noktasal limiti olan f fonksiyonunu bulun. (B) $\|f\|_{(0,1)}$ nedir? (C) Her $n \in \mathbb{N}$ için $\|f_n\|_{(0,1)} \leq c(n)$ eşitsizliğini sağlayan x 'den bağımsız bir $c(n)$ dizisi bulun. (D) Yalnızca bu bilgilerden yararlanarak f_n dizisinin f fonksiyonuna düzgün yakınsaklığı hakkında ne söylenebilir?

Çözüm:

$$(A) \quad f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 + ne^x}{n^2 x^2 + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{n^2 x^2} = \frac{1}{x^2}$$

$$(B) \quad \|f\|_{(0,1)} = \infty$$

$$(C) \quad \|f_n\|_{(0,1)} = \sup_{x \in (0,1)} \left| \frac{n^2 + ne^x}{n^2 x^2 + 1} \right| \leq \sup_{x \in (0,1)} |n^2 + ne^x| \leq n^2 + ne^1$$

(D) Sınırlı fonksiyonlardan ($\|f_n\| < \infty$) oluşan bir dizi sınırsız bir fonksiyona ($\|f\| = \infty$) düzgün yakınsayamaz.

3. (A) $f_n(x) = n \sin(x/n)$, $x \in \mathbb{R}$ dizisinin noktasal limitini belirleyin. (B) Dizi $\mathbb{R}$ kümesi üzerinde düzgün yakınsar mı?

Çözüm: (A) $m = 1/n$ yazarsak, $n \rightarrow \infty$, $m \rightarrow 0+$ olur.

$$f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} n \sin(x/n) = \lim_{m \rightarrow 0+} \frac{1}{m} \sin(mx) = x.$$

(B) Supremum alırken x yerine n seçersek,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \|f_n - f\|_{\mathbb{R}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sup_{x \in \mathbb{R}} |n \sin(x/n) - x| \geq \lim_{n \rightarrow \infty} |n \sin 1 - n| = \lim_{n \rightarrow \infty} n |\sin 1 - 1| = \infty$$

Yakınsama düzgün değildir.

4. $f_n(x) = xe^{-nx}$ dizisinin $[0, \infty)$ aralığında (A) noktasal ve (B) düzgün yakınsaklığını inceleyin.

Çözüm: (A) $x = 0$ için $f_n(0) = 0$ ve $f(0) = \lim_{n \rightarrow \infty} f_n(0) = 0$ olur. $x > 0$ için, $e^{-nx} \rightarrow 0$ olacağından, $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} xe^{-nx} = 0$ olur.

(B) Yakınsama düzgündür.

$$f'_n(x) = e^{-nx} - nxe^{-nx} = e^{-nx}(1 - nx) = 0 \implies x = \frac{1}{n},$$

olduğundan

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \|f_n - f\|_{[0, \infty)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sup_{x \in [0, \infty)} xe^{-nx} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} e^{-1} = 0.$$

5. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{nx}{1+x^n}$ serisinin (A) $0 < |x| < 1$ için iraksak olduğunu gösterin. (B) $|x| > 1$ için mutlak yakınsak olduğunu gösterin.

Çözüm: (A) $0 < |x| < 1$ için $x^n \rightarrow 0$ olduğundan, $\frac{nx}{1+x^n} \rightarrow \pm\infty$ olur. Yani $0 < |x| < 1$ için dizi yakınsamaz. Dolayısıyla n.terim testi nedeniyle seri de yakınsamaz.

(B) $|x| > 1$ ise,

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{nx}{1+x^n} \right| \leq \sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{nx}{x^n} \right| = |x| \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{|x|^n}$$

Son serinin yakınsak olduğunu oran testi ile görelim.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)/|x|^{n+1}}{n/|x|^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n} \frac{1}{|x|} = \frac{1}{|x|} < 1.$$

6. (A) $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 nx^n dx$ ve (B) $\int_0^1 (\lim_{n \rightarrow \infty} nx^n) dx$ değerlerini, varsa, bulun. (C) Bu iki değerin bu şekilde çıkmış olması neyi gösterir?

Çözüm:

$$(A), \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 nx^n dx = \lim_{n \rightarrow \infty} n \left. \frac{x^{n+1}}{n+1} \right|_{x=0}^1 = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+1} = 1.$$

(B)

$$\lim_{n \rightarrow \infty} nx^n = 0, \quad 0 \leq x < 1$$

olduğundan

$$\int_0^1 \left(\lim_{n \rightarrow \infty} nx^n \right) dx = \int_0^1 0 dx = 0$$

(C) Bu sonuç bize $nx^n \rightarrow 0$ yakınsamasının $[0, 1]$ üzerinde düzgün olmadığını gösterir. Zira düzgün yakınsaklık olsaydı iki sonuç da aynı çıkardı.